

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 28P/23/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120201723
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Farkašová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120201723.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Farkašovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. Y. Č., nar. XX.XX.XXXX, t. č. umiestnená v Centre pre deti a rodiny Prešov, maloletá zastúpená v konaní opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, pochádzajúca z matky A. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. F. X, M. a z otca N. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. F. X, M., za účasti Okresnej prokuratúry Prešov, o nariadenie ústavnej starostlivosti a určenie výživného, takto

rozhodol:

I. n a r i a d ť u j e nad mal. Y. Č., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorú bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Prešov, Požiarnická 3, Prešov,

II. matka j e p o v i n n á prispievať na výživu mal. Y. sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, ktoré bude poukazovať k rukám centra, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, opakovane do budúcnosti,

III. otec j e p o v i n n ý prispievať na výživu mal. Y. sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, ktoré bude poukazovať k rukám centra, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, opakovane do budúcnosti,

IV. žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov uznesením zo dňa 04.03.2020, č. k. 28P/23/2020-10 začal konanie z úradnej moci o nariadenie ústavnej starostlivosti a určenie výživného pre maloletú Y..

2. Matka ani otec dieťaťa sa na pojednávanie nedostavili.

3. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom opatrovníka, zástupkyne centra, oboznámením sa so správou opatrovníka a ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

4. Zo správy opatrovníka zo dňa 06.04.2020 vyplýva, že maloletá Y. je prvým dieťaťom svojich rodičov. Ide o 7 mesačné dieťa, ktoré bolo do 23.12.2019 hospitalizované vo FNsP J. A. Reimana v Prešove na pediatrickom oddelení. Po prijatí maloletej na hospitalizáciu FNsP J. A. Reimana zaslala žiadosť na prešetrenie sociálnej situácie v rodine mal. dieťaťa z dôvodu guľovitého prominujúceho vyklenutia veľ. 5x5 cm v oblasti bradavky vpravo, ktoré bolo neskôr dermatológom diagnostikované ako hemangiom. Sociálne šetrenie uskutočnené v prirodzenom prostredí preukázalo, že rodina žije v 2-izbovej bytovej jednotke v rómskej osade mesta Lipany v spoločnej domácnosti so sestrou otca so svojou rodinou a taktiež starou matkou zo strany matky. Domácnosť je štandardne zariadená, majú zavedenú elektrinu a taktiež prívod vody. Hygienicky je domácnosť v rámci lokality a komunity na primeranej úrovni

a bytové pomery boli vhodné pre starostlivosť o maloleté dieťa. Následne podnetom FNsP J. A. Reimana požadovala riešenie sociálnej situácie mal. Y. jej umiestnením do ZVRS vzhľadom k vyjadreniu dermatológa s poukazom na nutnosť ošetrovania dieťaťa v hygienicky nezávadnom prostredí a prísnom dodržiavaní liečby zdurenia, ktoré v priebehu hospitalizácie rapídne zväčšovalo a mal. vyžadovala dočasnú ošetrovateľskú starostlivosť. Z tohto dôvodu bolo rodine od ÚPSVaR Prešov uložené opatrenie na vykonávanie opatrení na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možností rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa, ktoré uskutočňovalo Centrum pre deti a rodiny Šarišské Michaľany, t.č. Centrum pre deti a rodiny Sabinov. Počas návštev pracovníkov CDR Sabinov obaja rodičia prejavili záujem o starostlivosť o svoju dcéru, avšak vyjadrili aj značné obavy ohľadom starostlivosti z dôvodu jej ochorenia. Mapovaním CDR zisťovalo podpornú sieť v rodine. Uvedené preukázalo, že všetci členovia širšej rodiny sú taktiež vystrašení zo znevýhodneného zdravotného stavu mal. Y.. Pri osobnom pohovore obaja rodičia súhlasili s dočasným umiestnením mal. v ZVRS. V prípade zlepšenia jej zdravotného stavu vyjadrili záujem o zabezpečovanie starostlivosti o svoju dcéru. Súd vydal Uznesenie, sp. zn. 28P 185/2019 zo dňa 22.11.2019, vykonateľnosť 22.11.2019, právoplatnosť 31.1.2020, ktorým dočasne zveril maloletú do starostlivosti CDR Prešov. Vzhľadom na plánované vyšetrenia, maloletá bola umiestnená do CDR Prešov dňa 23.12.2019, kde bola umiestnená v samostatnej špecializovanej samostatnej skupine s ošetrovateľskou starostlivosťou. U maloletej v rámci diagnostiky boli vykonávané ďalšie vyšetrenia, dňa 21.12.2019 bola hospitalizovaná v Národnom ústave detských chorôb Bratislava. Vykonávané vyšetrenia potvrdili viaceré hemangiómy na hrudnej stene bez presahovania do hrudnej dutiny a taktiež nález drobných hemangiómov pečene v pravom laloku. Chirurgické riešenie nebolo indikované, bolo plánované kontrolné vyšetrenie v januári 2020, ktoré sa uskutočnilo bez zmeny stavu a ďalšie kontrolná hospitalizácia maloletej bola plánovaná dňa 17.3.2020, ktorá sa neuskutočnila vzhľadom k epidemiologickej situácii v SR. Náhradný termín bude dohodnutý telefonicky. Od umiestnenia maloletej do ZVRS obaja rodičia svoju dcéru pravidelne kontaktovali osobnou návštevou a t.č. sa o stav maloletej zaujímajú telefonickým kontaktom prostredníctvom terénnych pracovníkov mesta Lipany. Obaja rodičia preukazujú pozitívnu citovú väzbu k maloletej a taktiež preukazujú snahu a záujem o starostlivosť o svoju dcéru po stabilizovaní zdravotného stavu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a prebiehajúcu diagnostiku zdravotného stavu maloletej bolo pojednávanie odročené.

5. Zo správy opatrovníka zo dňa 19.08.2020 vyplýva, že vzhľadom k tomu, že zdravotný stav maloletej Y. si vyžaduje kontrolné vyšetrenia na Detskej klinike v Bratislave, na ktoré bola objednaná, ale vzhľadom na vyhlásený núdzový stav v zdravotníctve v SR boli zrušené a do dnešného dňa neboli realizované, je jej pobyt v zariadení opodstatnený. Od umiestnenia maloletej do ZVRS obaja rodičia svoju dcéru pravidelne kontaktujú osobnou návštevou, prípadne sa o zdravotný stav svojej dcéry zaujímajú telefonickým kontaktom prostredníctvom terénnych pracovníkov mesta Lipany. Obaja rodičia preukazujú pozitívnu citovú väzbu k maloletej a taktiež preukazujú snahu a záujem o starostlivosť o svoju dcéru po stabilizovaní zdravotného stavu. Rodina bola v apríli 2020 zaradená do Priorít ÚPSVaR Prešov za účelom vykonávania odborných metód na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa s cieľom upevniť rodičovské zručnosti a zapojiť matku do chodu domácnosti a následnej prípravy rodičov na prípadný návrat maloletej Y. do prirodzeného prostredia po stabilizovaní zdravotného stavu.

6. Zo správy centra zo dňa 18.08.2020 vyplýva, že maloletá je zdravotne znevýhodnená, vývinová úroveň na 5/6 mesiacov. Je potrebné s dieťaťom naďalej pracovať. Zdravotný stav dieťaťa si vyžaduje pravidelné a presné podávanie lieku, osobitnú ošetrovateľskú starostlivosť v špecializovanej samostatnej skupine.

7. Zástupkyňa centra na pojednávaní uviedla, že rodičia sú uzrozmenejší, že to je len dočasné a budú sa snažiť dieťa posunúť naspäť do rodiny, ale v súčasnej dobe nie je iná možnosť, ako rozhodnúť o ústavnej starostlivosti. Ak sa zvládnu základné vyšetrenia a dieťa bude staršie, potom je možné rozmýšľať o návrate do rodinného prostredia.

8. Opatrovník na pojednávaní uviedol, aby súd nariadil ústavnú starostlivosť.

9. Podľa § 54 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihladne na citovú väzbu maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným

blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

10. Podľa § 54 ods. 2 zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37ods.3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

11. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 81 ods. 1 zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

16. Podľa § 81 ods. 2 zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

17. V predmetnom konaní vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že nariadenie ústavnej starostlivosti je v záujme maloletej Y.. Ústavná starostlivosť je dôvodná, pretože zdravotný stav dieťaťa si vyžaduje pravidelné a presné podávanie lieku, osobitnú ošetrovateľskú starostlivosť v špecializovanej samostatnej skupine. Je potrebné s dieťaťom naďalej pracovať.

18. Zároveň súd určil výživné zo strany rodičov, každému vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, keďže rodičia maloletej poberajú sociálne dávky. Výživné budú rodičia poukazovať k rukám centra, vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred počnúc právoplatnosťou rozsudku opakovane do budúcnosti.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Okresný súd Prešov v piatich vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).